

ZAKLJUČCI I PREPORUKE SA PRVOG FORUMA KANCELARIJA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ ŠUMADIJE I POMORAVLJA

U organizaciji Regionalne agencije za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja, održan je Prvi Forum kancelarija za lokalni ekonomski razvoj sa teritorije regiona Šumadije i Pomoravlja. Skup je održan na Tari, u hotelu Omorika, od 2 – 4. jula 2009. godine. Učesnici Foruma bili su predstavnici menadžmenta lokalnih samouprava i predstavnici organizacionih jedinica u okviru lokalnih samouprava, odnosno koordinatori koje se bave lokalnim ekonomskim razvojem, iz 11 opština/gradova Šumadije i Pomoravlja: Aranđelovca, Batočine, Čuprije, Despotovca, Jagodine, Knića, Kragujevca, Paraćina, Rače, Rekovca i Topole.

Osnovni ciljevi Foruma bili su: 1) jačanje veza Regionalne agencije sa organizacionim jedinicama lokalnih samouprava zaduženih za lokalni ekonomski razvoj, i 2) stvaranje uslova za horizontalni protok informacija, tj. razmenu iskustava unutar regiona na temu podsticanja i upravljanja procesom lokalnog ekonomskog razvoja.

Očekivani rezultati Foruma svrstani su u dve celine. Prva celina se odnosi na definisanje programa saradnje između Regionalne agencije za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja i kancelarija za lokalni ekonomski razvoj iz regiona Šumadije i Pomoravlja. Druga celina očekivanih rezultata se odnosi na definisanje mera podrške kancelarijama za lokalni ekonomski razvoj u oblastima razvoja kompetencija, tehnološkog osavremenjavanja i umrežavanja na regionalnom nivou.

Rezultati su proizašli iz radioničarskog rada u grupama, primenom metoda diskusije, brainstorminga i fokus grupa. Održane su 3 radionice sa sledećim temama:

- "Definisanje standardnog seta poslova kancelarije za lokalni ekonomski razvoj"
- "Identifikacija potreba i načina za unapređenje rada kancelarija za lokalni ekonomski razvoj".
- "Merenje zadovoljstva radom i održivost Regionalne agencije za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja (REDASP)"

REZULTATI RADA PRVOG FORUMA KANCELARIJA ZA LER –PREPORUKE

U okviru prve teme "Definisanje standardnog seta poslova kancelarija za lokalni ekonomski razvoj", obrađene su tri osnovne komponente neophodne za uspešno funkcionisanje kancelarija za lokalni ekonomski razvoj (LER) i definisane oblasti, po kojima su svrstani programi implementacije:

Mesto kancelarije za LER u organizacionoj strukturi lokalne samouprave

Zaključak – preporuka:

Modeli organizacije kancelarije za LER u organizacionoj strukturi Lokalne samouprave su definisani kao

- ***izvršilac/služba čvrsto umrežen/a sa ostalim kompatibilnim službama*** (opština do 20.000 stanovnika),
- ***samostalno odeljenje*** (opština od 20.000 do 50.000 stanovnika) i
- ***samostalna organizaciona jedinica odgovorna neposredno izvršnom organu i skupštini*** (opština sa više od 50.000 stanovnika)

Nivo nadležnosti

Zaključak – preporuka:

Kancelarije za LER treba da imaju u nadležnosti sledeće aktivnosti:

- Savetodavna funkcija
- Marketing i promotivne aktivnosti
- Prikupljanje i izrada baze podataka
- Pružanje podrške lokalnoj poslovnoj zajednici
- Održavanje kontakata sa potencijalnim investitorima
- Upravljanje projektima, strateško planiranje i implementacija strategije

Kanali komunikacije

Zaključak – preporuka:

Unapređenje kvaliteta kanala komunikacije između kancelarija za LER i menadžmenta lokalne samouprave, postiže se:

- Direktnom komunikacijom KLER-a sa predsednikom opštine (jednom nedeljno i po potrebi)
- Raspisivanjem redovnih mesečnih planova i, na osnovu njih, izveštaja o radu
- Raspisivanjem redovnih godišnjih planova i, na osnovu njih, izveštaja o radu
- Uspostavljanjem mehanizama putem kojih se daje puna podrška kvalitetnim rezultatima.

Ciljane oblasti za implementaciju programa LER kancelarija:

Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja, kancelarijama za LER pruža direktnu podršku u pripremi i implementaciji sledećih programa u okviru definisanih oblasti:

MSP

- Program 1 – Tehnička podrška biznisu
- Program 2 – Unapređenje poslovne klime
- Program 3 – promocija preduzetništva
- Program 4 – Mere finansijske podrške

Investicije

- Program 1 – Promocija investicionih potencijala
- Program 2 – Razvoj ekonomske infrastrukture
- Program 3 – Aktivna politika privlačenja investicija – stimulatívne mere

Rural

- Program 1 – Ruralna ekonomija
- Program 2 – Podsticaj unapređenju poljoprivredne proizvodnje
- Program 3 – Pобоljšanje života na selu

Turizam

- Program 1 – Promocija turističkih potencijala
- Program 2 – Turistička infrastruktura

Program 3 – Razvoj ugostiteljstva
Program 4 – Promocija turističkih potencijala

Ljudski resursi

Program 1 – Menadžment ljudskih resursa
Program 2 – Institucionalizacija
Program 3 – Mehanizmi za finansiranje i informisanje Lj.R.

U okviru druge teme "Identifikacija potreba i načina za unapređenje rada kancelarija za lokalni ekonomski razvoj", identifikovane su tri osnovne oblasti

Tehnička osposobljenost kancelarija za LER

Zaključak – preporuka:

- Obezbeđene adekvatne radne prostorije u skladu sa brojem zaposlenih i utvrđenim nadležnostima
- Adekvatno tehničko opremanje računarskom opremom za potrebe kancelarijskog i terenskog rada
- Korišćenje specijalizovanih softvera za razvoj i upravljanje projektima
- Službena vozila

Umrežavanje kancelarija za LER

Zaključak – preporuka:

- Horizontalno umrežene kancelarije za LER
- Vertikalno umrežene kancelarije za LER sa REDASP-om
- Izrađen web portal LER mreže
- Unificiran vizuelni identitet i promo materijal
- Organizacija foruma i sličnih skupova

Kompetencije kancelarija za LER

Zaključak – preporuka: kancelarije za lokalni ekonomski razvoj obavljaju aktivnosti i poseduju znanja iz domena:

- HRD menadžment
- Promocija principa doživotnog učenja
- Poznavanje tržišta kapitala
- Istraživanje tržišta i povezivanje preduzeća
- Izrada biznis planova
- Posedovanje znanja iz oblasti organske proizvodnje
- Posedovanje znanja o prednostima i oblicima udruživanja
- Razvoj i upravljanje industrijskim zonama

- Logistička podrška u sprovođenju aktivnosti vezanih za organizaciju rada poslovnih inkubatora
  - Promocija turističkih potencijala
-

U okviru treće teme "Merenje zadovoljstva radom i održivost Regionalne agencije za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja (REDASP)", obavljena je diskusija i doneti zaključci na sledeća pitanja:

"Održivost REDASP"

Zaključci – preporuke:

1. Odnos osnivača prema pitanju sufinansiranja

- Finansiranje rada Regionalne agencije od strane Lokalnih samouprava zasnovano, na Ugovoru koji jasno i precizno definiše usluge koje Regionalna agencija isporučuje tokom godine lokalnim samoupravama, a da će se realizovati kvartalno tokom godine
- Po pitanju iznosa finansiranja lokalnih samouprava prema REDASP, donet je zaključak da u narednom periodu procentualni iznos treba da ostane 30% budžeta Regionalne agencije;
- Sledeći princip solidarnosti, u okolnostima smanjenih transfera ka lokalnim samoupravama, na sledećoj Skupštini biće razmatrano umanjeње iznosa sufinansiranja (princip kvartalnog prenosa po ugovoru ostaje isti).

2. Položaj REDASP i pozicija teritorije

Uloga Regionalnih razvojnih institucija, kao što je Regionalna agencija, čiji su osnivači i vlasnici lokalne samouprave, bude koordinirajuća i da se odlučivanje o raspodeli fondova spusti sa nacionalnog na regionalni nivo. Regionalna agencija treba da bude link prema fondovima EU.

Jedan od zaključaka sa ovog Foruma je i stav o pozitivnim uticajima koje može proizvesti, eventualna, decentralizacija budućih fondova EU.

3. Zakon o regionalnom razvoju – uticaj na status REDASP i osnivača

U skladu sa aktuelnim usvajanjem Zakona o regionalnom razvoju, jedan od zaključaka Foruma je i da Zakon ne treba da dovede u pitanje status i vlasnički odnos lokalnih samouprava prema Regionalnoj agenciji.

"Merenje zadovoljstva radom REDASP"

Jedan od rezultata Foruma jesu i analizirani upitnici za lokalne samouprave o nivou zadovoljstva saradnjom sa Regionalnom agencijom za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja. Analiza se odnosi na 11 upitnika popunjenih od strane svake od lokalnih samouprava, učesnica Foruma, a osnove rezultata sadržane su u "*Zaključcima I Foruma kancelarija za lokalni ekonomski razvoj*". Prema evaluaciji, Regionalna agencija za

ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja veoma uspešno doprinosi rešavanju društvenih i ekonomskih problema opština Šumadije i Pomoravlja. Agencija je odlično izvršila svoju ulogu aktera i koordinatora u elaboraciji i implementaciji lokalne strategije. Potrebe lokalnih samouprava za uslugama Regionalne agencije najviše se odnose na korišćenje informacija i konsultantske podrške, a beneficije koje je Regionalna agencija donela lokalnim samoupravama uglavnom su sadržane u odgovorima "dovođenje projekata" i "poboljšavanje kapaciteta lokalne samouprave", a u domenu drugih lokalnih organizacija: "povećanje kvaliteta rada", "uvećanje menadžerskih kapaciteta", "omogućavanje međunarodnih veza", "olakšavanje lokalnog umrežavanja" i "poboljšavanje tehnologije".

Zaključci I Foruma kancelarija za lokalni ekonomski razvoj

U završnom delu konstatovano je da su ispunjeni ciljevi Prvog Foruma kancelarija za lokalni ekonomski razvoj i ostvareni očekivani rezultati. Usvojena je preporuka da svaki od narednih Foruma bude tematski, odnosno, da obrađuje po jednu oblast i u okviru nje definisane programe implementacije LER-a.

Opštine Šumadijskog i Pomoravskog okruga su došle do zaključka da Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja, kao direktna podrška lokalnim samoupravama u podsticaju i implementaciji programa ekonomskog razvoja, može imati znatnog uticaja na budući razvoj regiona.

U svetlu donošenja Zakona o regionalnom razvoju, Prvi Forum kancelarija za lokalni ekonomski razvoj doneo je konstruktivne zaključke koje treba da razmotre relevantne institucije na lokalnom, regionalnom, državnom i međunarodnom nivou.

Finalni zaključak

Rezultate rada Prvog Foruma kancelarija za lokalni ekonomski razvoj regiona Šumadije i Pomoravlja, u vidu preporuka, uputiti Delegaciji Evropske komisije, Ministarstvu ekonomije i regionalnog razvoja, Ministarstvu za državnu upravu i lokalnu samoupravu, SKGO-u, NALED-u, međunarodnim donatorima i predsednicima opština/gradova regiona Šumadije i Pomoravlja.
